

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3407

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

med anledning av skr. 2015/16:154 Riksrevisionens rapport om regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör omfördela resurser från arbetsmarknadsutbildningen till mer effektiva insatser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allt för många står utanför arbetsmarknaden och arbetsmarknaden blir allt mer tudelad. Särskilt unga med kort utbildning och utrikes födda begränsas av utanförskapet – ett utanförskap som kommer att växa sig starkare om Sverige inte fokuserar på jobb och integration. Enligt regeringens egen vårproposition kommer närmare en miljon människor att vara i utanförskap år 2020. Sverige är på väg åt fel håll.

En viktig anledning till utanförskapet är att gapet mellan kompetenskraven på de lediga jobben och kompetensen bland de arbetslösa ökar. Trots bättre jobbmöjligheter väntas allt fler med kort utbildning eller med utbildning som inte passar behoven på arbetsmarknaden få det svårare att få jobb.

De korta yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningarna som ges inom ramen för Arbetsförmedlingens verksamhet syftar till att underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete och motverka att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden. Både utvecklingen av andel i arbete 90 dagar efter avslutat program och effektstudier visar på kraftigt försämrade utfall för arbetsmarknadsutbildningar

under flera år i följd. Andelen som går till arbete 90 dagar efter avslutad insats har fallit från drygt 70 procent före finanskrisen till under 30 procent under senare år. Effekten har legat nära noll under senare år, vilket innebär att arbetsmarknadsutbildning i genomsnitt inte ökat möjligheterna till jobb. Det är inte tillfredsställande givet syftet med insatsen och givet att det handlar om en dyr insats. Under 2015 kostade arbetsmarknadsutbildningarna omkring 1,8 miljarder kronor, exklusive aktivitetsstöd. Det är ett slöseri med skattebetalarnas pengar som inte kan försvaras.

I Riksrevisionens rapport konstateras att det finns brister i Arbetsförmedlingens arbete med behovsanalys vid upphandling av arbetsmarknadsutbildning, att den arbetsmarknadsutbildning som upphandlas inte alltid motsvarar behoven av kompetens enligt myndighetens arbetsmarknadsprognoser, och att anvisningar till arbetsmarknadsutbildning inte alltid baseras på arbetsmarknadens behov eller individens förutsättningar. Vi instämmer liksom regeringen i Riksrevisionens bedömning att förmedlingskontoren i högre grad bör involveras i behovsanalysen, att det är viktigt att anpassa arbetsmarknadsutbildningen till regionala och lokala behov och arbetsgivarnas behov. Det räcker dock inte med att regeringen konstaterar det. Regeringen bör redan nu omfördela medel från arbetsmarknadsutbildningarna till mer effektiva insatser som verkligen leder till jobb så länge som resultaten i arbetsmarknadsutbildningarna inte förbättras.

Elisabeth Svantesson (M)

Katarina Brännström (M)

Hanif Bali (M)

Christian Holm Barenfeld (M)

Erik Andersson (M)